

Yrkande

Regionstyrelsen 5 april 2022

Årsredovisning för år 2021

Även 2021 präglades starkt av pandemin och dess direkta och indirekta konsekvenser. Det är viktigt att slå fast att Region Västerbotten hade riktigt stora och utmanande problem redan innan pandemin som dock har förvärrats i och med denna. Vårdköerna har inte kunnat arbetas bort utan är fortsatt alldeles för långa. Arbetsmiljön och regionens förmåga att jobba för att bli en mer attraktiv arbetsgivare har inte kunnat prioriteras och situationen har kraftigt förvärrats. Förutsättningarna för många av länets företag har försämrats även om det finns undantag. Kultursektorn har drabbats hårt av alla restriktioner. Pandemin har drabbat bärande delar av samhället kraftigt. Företagen skapar resurser till den gemensamma välfärden och när företagen påverkas negativt på detta omfattande sätt drabbar det välfärden i form av minskade skatteintäkter. Däremot ser vi mycket glädjande på hur stora nyetableringar kommer till länet vilket skapar framtidstro och optimism.

Under hela året har det varit en hög arbetsbelastning inom flera verksamheter, till viss del beroende på pandemin och till en stor del på bakomliggande strukturella problem. Flera verksamheter har stora arbetsmiljöutmaningar. Utmaningarna med kompetensförsörjning är fortsatt stora inom flera områden och särskilt i de verksamheter som har som störst patientkontakt och har en verksamhet som behöver vara i gång dygnets alla timmar. Inte minst bristen på specialister och barnmorskor är fortsatt problematiskt. Beroendet av inhyrd personal fortsätter och så även kostnaderna.

Det ekonomiska resultatet är förstås i sak mycket positivt. Det rekordstora resultatet på sista raden som landar på 1398 mkr beror dock inte på att verksamheten blivit mer kostnadseffektiv utan kan endast härledas till att pensionsmedlen på börsen haft en mycket kraftig värdeökning samt mycket stora och tillfälliga statsbidrag kopplat till pandemin. Orealiserade vinster och förluster i värdepapper uppgår till 950 miljoner kronor. Varken goda år på börsen eller de tillfälliga extra statsbidragen är något vi kan räkna med består över tid, tvärtom.

Den underliggande strukturella ekonomin är, i motsats till den ytliga bilden helt oförändrad. Som det framhålls i årsredovisningen så har "Region Västerbotten ett underliggande strukturellt underskott som kvarstår när tillfälliga bidrag och andra pandemirelaterade faktorer rensats bort. Underskottet uppskattas till ca 200 miljoner kronor. Det råder en stor osäkerhet kring den uppskattningen. Oavsett behöver regionen dock fortsätta effektivisera för att kunna ha en ekonomi i balans." Det är alltså en oförändrad bedömning av läget utifrån hur det såg ut för några år sedan. Trots detta så hävdar den rödgröna majoriteten att omställningsplanen ska kunna ge en effekt på 87 procent vilket skulle motsvara 153 miljoner. Men i samma resonemang framhålls att det inte går att veta vad som har varit pandemin och vad som är en effekt av planen. Två av posterna som skulle kunna ge effekt är antal anställda som enligt planen skulle minska med 400 personer. Tvärtom har antalet anställda ökat med 305 sedan 2018. Bara det senaste året har antalet anställda ökat med 118 månadsavlönade. Till viss del kan senaste året ha samband med vaccinatörer men de är till största del anställda på timtid och inte tills vidare tjänster. Ett annat perspektiv på detta är att för 2021 utgör

personalkostnaderna 61 procent av regionens totala kostnader. Totalt är personalkostnaderna 684 miljoner högre än föregående år men i det ingår en ny beräkning av pensionskulden på 326 miljoner. Nettot för personalkostnaderna är att de totalt är 358 mkr högre i år än förra året. Ett annat mått för att mäta utfall på omställningsplanen är kostnaden för hyrpersonal. Den skulle minska men har i stället ökat med 2 procent vilket motsvarar 5 mkr. Så det är höljt i dunkel vilka faktiska kostnader som minskat på grund av omställningsplanen. I synnerhet då planen ska ha åstadkommit en kostnadsminskning med 153 miljoner. Det mest alarmerande med omställningsplanen är kanske egentligen inte avsaknaden av effekt utan att någon faktiskt tror att den har visat på resultat.

Yrkande

- Att Godkänna upprättat förslag till årsrapport för år 2021.
- Att Skyndsamt genomföra en extern genomlysning och analys av hela Region Västerbottens verksamhet för att identifiera besparingspotential. Lärdomar kan dras från arbetet i Region Norrbotten.
- Att Det sker ett omtag i arbetet med hur regionen ska nå en ekonomi i balans genom att fokus riktas på analys och åtgärd i vilka kostnadsposter inom respektive verksamhetsområde har stora budgetavvikelser.
- Att Regionstyrelsen uppdrar till regiondirektören att i samverkan med övriga förvaltningsdirektörer arbeta fram nödvändiga kostnadsreducerande åtgärder, i linje med detta yrkande för återrapportering till Regionstyrelsen.

Allians för Västerbotten

Nicklas Sandström (M)
Regionråd i opposition

Ewa-May Karlsson (C)
Gruppledare

Maria Lundqvist Brömster (L)
Gruppledare

Hans-Inge Smetana (KD)
Gruppledare